

ЗАХОДИ
щодо збереження історико-культурної спадщини
кримських караїмів і кримчаків на 2010 рік

Розділ I. Загальні положення

Заходи щодо збереження історико-культурної спадщини кримських караїмів і кримчаків на 2010 рік (далі — заходи) розроблено відповідно до статті 14 Конституції Автономної Республіки Крим з метою збереження етносу, культури і мов кримських караїмів і кримчаків.

Верховна Рада Автономної Республіки Крим, реалізуючи конституційні повноваження, забезпечує громадянам всіх національностей, національно-культурним та іншим об'єднанням, організаціям та установам право на розвиток національних культурних традицій, святкування національних свят, сповідання своєї релігії, задоволення потреб у літературі, мистецтві, право на створення національних засобів масової інформації, музеїв, інших культурних і навчальних закладів.

Як і представники багатьох національностей, кримські караїми і кримчаки — нечисленні етноси, які сформувалися у Криму з давніх часів, — мають можливість вивчати свою культуру, звичаї, обряди та релігійні особливості шляхом створення національно-культурних товариств. Ними створено Всеукраїнську асоціацію кримських караїмів, Асоціацію кримських караїмів «Кримкарайлар», Кримську республіканську федерацію караїмів, Кримське республіканське культурно-просвітницьке товариство кримчаків «Къримчахлар».

Цими національно-культурними товариствами проводиться копітка робота зі збереження історико-культурної спадщини кримських караїмів і кримчаків. Завдяки їхнім зусиллям у м. Сімферополь функціонують етнокультурний центр, народний музей історії і культури кримчаків, у КРУ «Бахчисарайський історико-культурний заповідник» — етнографічна експозиція, у м. Євпаторія — караїмська бібліотека, народний музей, а також єдиний в Україні та світі фольклорний караїмський народний ансамбль «Фідан».

Проводяться дні культури кримських караїмів і кримчаків, всеукраїнські з'їзди кримських караїмів, у м. Євпаторія відбувся Всесвітній фестиваль кримських караїмів.

З метою популяризації історії та культури кримських караїмів і кримчаків видано книги «Джуфт-Кале в легендах і переказах кримських караїмів», «Фольклор кримських караїмів», «Музичний фольклор кримчаків», видаються науково-популярний літературно-художній альманах «Къримчахлар», підручники для початківців «21 урок караїмської мови», словник і підручник кримчацької мови тощо.

Виконано роботи зі створення етнографічної експозиції у приміщенні етнокультурного центру кримських караїмів у м. Феодосія, етнокультурного центру кримських караїмів у м. Євпаторія. З метою проведення відновлювальних робіт на території родового караїмського цвинтаря «Балта Тиймез» і печерного міста Джуфт-Кале в м. Бахчисарай організовано щорічний міжнародний трудовий табір кримських караїмів.

Водночас залишаються проблеми, які потребують вирішення на республіканському рівні. Це реставрація і збереження пам'яток історії і культури, видання навчальних посібників і літератури, повернення культових будинків кримських караїмів і кримчаків.

Розділ II. Завдання заходів

Завданнями заходів є:

координація діяльності органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в Автономній Республіці Крим, громадських організацій з питань вивчення, збереження і реставрації пам'яток історії та культури кримських караїмів і кримчаків;

сприяння діяльності національно-культурних об'єднань кримських караїмів і кримчаків зі збереження їхньої історико-культурної спадщини;

виховання в молоді інтересу до історико-культурної спадщини Криму.

Розділ III. Фінансове забезпечення заходів

Фінансування заходів здійснюється за рахунок коштів бюджету Автономної Республіки Крим, бюджетів міст і районів, а також пожертвувань юридичних і фізичних осіб.

Головним розпорядником коштів бюджету Автономної Республіки Крим на реалізацію заходів є Республіканський комітет Автономної Республіки Крим у справах міжнаціональних відносин і депортованих громадян.

Розділ IV. Організаційні заходи

Глава 1. Учасники заходів

Учасниками заходів є:

Міністерство культури і мистецтв Автономної Республіки Крим;

Міністерство освіти та науки Автономної Республіки Крим;

Міністерство у справах молоді, сім'ї і гендерної політики Автономної Республіки Крим;

Республіканський комітет Автономної Республіки Крим у справах міжнаціональних відносин і депортованих громадян;

Республіканський комітет Автономної Республіки Крим з питань охорони культурної спадщини;

Республіканський комітет Автономної Республіки Крим у справах релігій;

органи місцевого самоврядування в Автономній Республіці Крим;

Асоціація кримських караїмів «Кримкарайлар»;

Кримське республіканське культурно-просвітницьке товариство кримчаків «Къримчахлар»;

Кримська республіканська федерація караїмів;

Кримський університет культури, мистецтв і туризму.

Глава 2. Заходи щодо сприяння діяльності національно-культурних об'єднань кримських караїмів і кримчаків зі збереження їхньої історико-культурної спадщини

1. Сприяти організації роботи філій етнокультурних центрів кримчаків у м. Євпаторія і м. Керч.

Виконавці:

Міністерство культури і мистецтв АРК
разом із органами місцевого самоврядування
м. Євпаторія і м. Керч, Кримським
республіканським культурно-просвітницьким
товариством кримчаків «Къримчахлар»

Строк виконання:

протягом року

2. Організувати роботу з видання музичного компакт-диску молодих виконавців кримчацьких пісень, календаря кримчацького народу, щорічного науково-популярного літературно-художнього альманаху «Къримчахлар» та альбому кримсько-караїмської музики.

Виконавці:

Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян разом
із Кримським республіканським культурно-
просвітницьким товариством кримчаків
«Къримчахлар» та Асоціацією кримських
караїмів «Кримкарайлар»

Строк виконання:

протягом року

3. Організувати видання книги Єфетова К.О. «Афоризми і прислів'я кримських караїмів у віршах», книги Камбур-Обринської Т.П. «Тобі, мій Криму» (вірші, пісні і мелодії кримських караїмів в аранжуванні та інструментальній обробці автора) і літератури про історико-культурну спадщину кримчаків.

Виконавці:

Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян разом
із Асоціацією кримських караїмів
«Кримкарайлар» і Кримським республіканським
культурно-просвітницьким товариством
кримчаків «Къримчахлар»

Строк виконання:

III квартал

4. Забезпечити здійснення заходів, необхідних для створення музею історії та культури кримських караїмів та етнографічної садиби на Чуфут-Кале в Бахчисарайському районі.

Виконавці:

Міністерство культури і мистецтв АРК,
КРУ «Бахчисарайський історико-культурний
заповідник» разом із Асоціацією кримських
караїмів «Кримкарайлар»

Строк виконання:

II квартал

5. Провести дні культури кримських караїмів і дні культури кримчаків.
Виконавці: Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян разом
із Асоціацією кримських караїмів
«Кримкарайлар», Кримським республіканським
культурно-просвітницьким товариством
кримчаків «Къримчахлар» і Кримською
республіканською федерацією караїмів
Строк виконання: II квартал
6. Організувати і забезпечити проведення XIV міжнародного молодіжного трудового табору на Чуфут-Кале в Бахчисарайському районі.
Виконавці: Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян, Міністерство
у справах молоді, сім'ї і гендерної політики АРК разом із
Асоціацією кримських
караїмів «Кримкарайлар»
Строк виконання: липень — серпень
7. Провести Дні пам'яті Гахана Шапшала — духовного і світського глави кримських караїмів.
Виконавці: Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян разом
із Асоціацією кримських караїмів
«Кримкарайлар»
Строк виконання: травень
8. Провести заходи, присвячені 140-річчю від дня народження С. Е. Дувана — євпаторійського міського голови в 1906—1910 рр., 1915—1917 рр.
Виконавці: Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян, органи місцевого
самоврядування м. Євпаторія та Асоціація
кримських караїмів «Кримкарайлар»
Строк виконання: квітень — травень
9. Організувати і провести польовий семінар на Чуфут-Кале, присвячений 130-річчю від дня народження доктора геолого-мінералогічних наук, доктора натурфілософії, магістра мінералогії і геогнозії І. Танатара.
Виконавці: Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян, Асоціація
кримських караїмів «Кримкарайлар»
Строк виконання: серпень — вересень
10. Організувати роботу з видання народного календаря кримських караїмів на 2011 рік, календаря і буклетів, пов'язаних із пам'ятними історичними датами кримчаків.
Виконавці: Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян разом
із Асоціацією кримських караїмів
«Кримкарайлар» і Кримським республіканським
культурно-просвітницьким товариством
кримчаків «Къримчахлар»
Строк виконання: протягом року
11. Організувати проведення Днів пам'яті кримчаків — жертв нацизму.
Виконавці: Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян разом

«Кърымчахлар»

Строк виконання: грудень

12. Виготовлення та встановлення анотаційної дошки на будівлі Євпаторійського театру ім. О. С. Пушкіна.

Виконавці: Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян, Республіканський
комітет АРК з питань охорони культурної
спадщини, Євпаторійська міська рада разом
із Асоціацією кримських караїмів Кримкарайлар»

Строк виконання: протягом року

13. Організувати проведення загальнокримської конференції, присвяченої караїмській національній бібліотеці «Карай бітклігі».

Виконавці: Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян, Міністерство
культури і мистецтв АРК разом із органами
місцевого самоврядування м. Євпаторія
та Асоціацією кримських караїмів
«Кримкарайлар»

Строк виконання: протягом року

14. Сприяти організації виїздів фольклорного караїмського народного ансамблю «Фідан» з м. Євпаторія на республіканські заходи, що проводяться в м. Сімферополь та інших містах Криму.

Виконавці: Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян

Строк виконання: протягом року

15. Організувати і провести фестиваль «Караї збирають друзів».

Виконавці: Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян разом
із Асоціацією кримських караїмів
«Кримкарайлар», Кримський університет
культури, мистецтв і туризму

Строк виконання: протягом року

Глава 3. Заходи щодо збереження і реставрації історичних пам'яток кримських караїмів і кримчаків

1. Сприяти вирішенню питання про передачу у власність Автономної Республіки Крим будинку кенаси (м. Сімферополь, вул. Караїмська, 6) і будинку Олександрівського духовного училища (м. Євпаторія, вул. Бартенева, 5).

Виконавці: Республіканський комітет АРК у справах релігій

Строк виконання: протягом року

2. Сприяти вирішенню питання про передачу будівлі колишнього молитовного будинку кримчаків у м. Євпаторія (пров. Степовий, 8) Євпаторійському краєзнавчому музею.

Виконавці: Республіканський комітет АРК у справах релігій

Строк виконання: протягом року

3. Забезпечити фінансування заходів щодо оформлення документації з відводу території старого караїмського цвинтаря в м. Євпаторія.

Виконавці: Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян, Асоціація
кримських караїмів «Кримкарайлар»,
Євпаторійська міська рада

Строк виконання: протягом року

4. Забезпечити проведення поточного ремонту приміщень і покрівлі етнокультурного центру кримчаків, благоустрій території (м. Сімферополь, вул. Крилова, 54).

Виконавці:

Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян разом
із Кримським республіканським культурно-
просвітницьким товариством кримчаків
«Къримчахлар»

Строк виконання:

протягом року

5. Сприяти придбанню національних сценічних костюмів кримчаків.

Виконавці:

Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян разом
із Кримським республіканським культурно-
просвітницьким товариством кримчаків
«Къримчахлар»

Строк виконання:

протягом року

6. Сприяти придбанню експозиційного устаткування для оформлення приміщень етнокультурного центру та етнографічного музею кримчаків.

Виконавці:

Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян разом
із Кримським республіканським культурно-
просвітницьким товариством кримчаків
«Къримчахлар»

Строк виконання:

протягом року

7. Проводити заходи щодо благоустрою цвинтаря «Балта Тиймез» (м. Бахчисарай).

Виконавці:

Республіканський комітет АРК
у справах міжнаціональних відносин
і депортованих громадян разом
із органами місцевого самоврядування
м. Бахчисарай та м. Білогірськ, Асоціацією
кримських караїмів «Кримкарайлар»

Строк виконання:

протягом року